

> Retouradres

OPENBAAR

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. de Directeur Mededinging en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

ILT

Omgeving en Dienstverlening
Netwerken leefomgeving en
wonen

Datum 2 september 2020
Betreft HUF-toets markttoezicht en conformiteit van producten

Ons kenmerk
ILT-2020/49150

Uw kenmerk
CE-MC/20179822

Bijlage(n)
15 x

Geachte mevrouw Jonk,

Op 16 juli jl. ontving ik van u een verzoek om een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets (UHT-toets genoemd bij EZK, HUF-toets genoemd bij IenW) te doen uitvoeren op de concept Wet ter uitvoering van Verordening (EU) 2019/1020 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en tot wijziging van Richtlijn 004/42/EG en de Verordeningen (EG) nr. 765/2008 en (EU) nr. 305/2011 en Verordening (EU) 2020/740 van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 2020 inzake de etikettering van banden met betrekking tot hun brandstofefficiëntie en andere parameters, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1369 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1222/2009.

Dit betreft een omvangrijke HUF-toets, waarvoor niet alleen het wetsvoorstel, maar ook de aanpassing en doorwerking daarvan in 22 onderliggende verordeningen en 18 onderliggende richtlijnen getoetst dienen te worden. Dit vergt inbreng van een groot aantal medewerkers van mijn inspectie vanuit diverse afdelingen waarbij onderlinge afstemming noodzakelijk is. De uitvoering van een dergelijke HUF-toets in de zomerperiode maakt dat de vorm ervan op onderdelen wat afwijkt van het gebruikelijke. Hierbij voldoe ik aan uw verzoek.

Wet- en regelgeving dienen op onderdelen nog te worden aangevuld

De implementatie van Verordening (EU) 2019/1020 in de diverse wetten en in de onderliggende regelgeving is een omvangrijke opdracht. Ik merk daarbij op dat de conceptwetgeving die mij is voorgelegd op onderdelen nog incompleet is.

Zo is in paragraaf 4.2.2.4 van de memorie van toelichting weliswaar de rol van de ILT als toezichthouder op het terrein van BZK-wetgeving opgenomen, maar niet op het terrein van de IenW-wetgeving. Vooral nog is dit vermeld in de artikelsgewijze toelichting bij de wet. Ik ga er echter van uit dat ook de toezichthoudende rol van de ILT op het terrein van de IenW-wetgeving alsnog in de memorie van toelichting zal worden opgenomen. Evenzo is Hoofdstuk 5 over toezicht en handhaving weergegeven als een p.m. post. Ik ga ervan uit dat u dit hoofdstuk te zijner tijd nog aan mij zult voorleggen.

De aanpassingen in de onderliggende regelgeving van de Wet Milieubeheer waren ten tijde van de uitvoering van de HUF-toets nog niet geformaliseerd. Het ministerie van IenW heeft echter aangegeven welke aanpassingen zullen worden aangebracht in de respectievelijke besluiten en/of regelingen. Deze aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1a en 1b bij deze brief. Van deze aanpassingen is uitgegaan bij de uitvoering van de HUF-toets.

ILT
Omgeving en Dienstverlening
Netwerken leefomgeving en
wonen

Datum
2 september 2020

Ons kenmerk
ILT-2020/49150

Ook bij de Woningwet en Wet vervoer gevaarlijke stoffen wordt voor het opnemen van artikelen om uitvoering te geven aan artikel 4, 5 en 7 van Verordening 2019/1020 verwezen naar lagere regelgeving (besluiten en/of ministeriële regelingen). Bij de HUF-toets is uitgegaan van eensluitende aanpassingen in deze lagere regelgeving.

Een vergelijkbaar probleem doet zich voor bij de aanwijzingsbesluiten waarin inspecties worden aangewezen als markttoezichthouder of markttoezichtautoriteit. Er wordt wel verwezen naar deze aanwijzingsbesluiten, maar ze maken geen onderdeel uit van het wetsvoorstel en derhalve niet van deze HUF-toets.

Wellicht ten overvloede verzoek ik u als coördinerend ministerie om op het moment dat de wijzigingen in de genoemde onderliggende regelgeving worden opgenomen, deze als één pakket aan de ILT voor te leggen voor het doen van een UHT-toets, zodat ik ook hierop eensluitend kan reageren.

Ik mis voorts de consequenties voor de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en die voor het Besluit brandstoffen luchtverontreiniging. Graag verneem ik hiervan de reden.

Handhaafbaarheid

Over het algemeen wordt de wetgeving als handhaafbaar beoordeeld mits een aantal aanpassingen wordt doorgevoerd. Deze kunnen per productgroep verschillen. Voor de beoordeling van de handhaafbaarheid van de regelgeving van de afzonderlijke productgroepen en de bijbehorende juridisch-technische opmerkingen verwijs ik naar de bijlagen 2 t/m 15.

Daarbij merk ik op dat de rol van de nieuwe marktdeelnemer fulfilmentdienstverlener weliswaar bedoeld is om binnen de EU een aanspreekpunt/verantwoordelijke te hebben voor producten die vanuit derde landen naar de EU worden verhandeld, maar dat daarmee niet wordt voorkomen dat fabrikanten gevestigd in landen buiten de EU rechtstreeks naar de EU-consumenten exporteren. Tegen niet-EU fabrikanten kan niet handhavend worden opgetreden.

Zoals de grote reikwijdte van deze uitvoeringswet van de Europese wetgeving inzake markttoezicht laat zien, betreft het hier een groot aantal terreinen met zeer veel producten. Het toezicht daarop is niet sluitend in te richten. De inspectie zal dus risico gericht aan de slag moeten. Hierbij is samenwerking met alle partijen relevant.

Bevoegdheid inzake online interfaces

Het wetsvoorstel stelt voor om de bevoegdheid die ingevolge artikel 14, lid 4, onderdeel k, van Verordening 2019/1020 aan de markttoezichthouder dient te zijn toegekend, te gieten in de vorm van een zelfstandige last.

De aanwending van deze bevoegdheid is in het voorstel omgeven met diverse vereisten, waardoor de ILT het inzetten van deze bevoegdheid administratief gezien te 'zwaar' acht. Zo dient de dringende noodzaak te worden aangetoond, is een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris vereist en dienen deze machtiging en de zelfstandige last gelijktijdig te worden bekendgemaakt. Bovendien vraagt de ILT zich af of de rechter-commissaris van dit wetsvoorstel op de hoogte is en de aanvoer van werk vanuit inspecties aan kan.

ILT
Omgeving en Dienstverlening
Netwerken leefomgeving en
wonen

Datum
2 september 2020

Ons kenmerk
ILT-2020/49150

Ik verwacht dat de ILT deze bevoegdheid vanwege de gekozen vorm nauwelijks zal inzetten. Ik vraag mij bovendien af of het noodzakelijk is om de bevoegdheid van artikel 14, lid 4, onderdeel k, van 2019/1020 op deze wijze vorm te geven. De ILT beschikt immers namens de Ministers van IenW en BZK over de mogelijkheid tot het opleggen van een LOB/LOD. Dit maakt dat ik u verzoek om middels deze minder zware opzet te kunnen beschikken over de bevoegdheid als bedoeld in artikel 14, lid 4, onderdeel k, van Verordening 2019/1020.

Clausulering van bevoegdheden te beperkt

De bevoegdheden om onder valse identiteit productmonsters te verkrijgen (artikel 14 lid 4 onder j van 2019/1020) en om de toegang tot een online interface te beperken (artikel 14 lid 4 onder k van 2019/1020), worden in het wetsvoorstel enkel gekoppeld aan het toezicht op de naleving van Verordening 2019/1020. Ik acht deze gekozen clausulering te beperkt.

Immers, in artikel 14 lid 1 van Verordening 2019/1020 is bepaald: "De lidstaten verlenen hun markttoezichtautoriteiten de markttoezicht-, onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden die nodig zijn om deze verordening *en de harmonisatiewetgeving van de Unie toe te passen*".

Ik verzoek u dan ook om in het wetsvoorstel de artikelen die zien op de bevoegdheid om als toezichthouder onder valse identiteit productmonsters te verkrijgen en op de bevoegdheid om de toegang tot een online interface te beperken, niet enkel te koppelen aan 'toezicht op de naleving van Verordening 2019/1020', maar eveneens aan het toezicht dat door de ILT wordt gehouden op de specifieke richtlijn of verordening.

Uitvoerbaarheid

Over het algemeen wordt de wetgeving als uitvoerbaar beoordeeld. Maar dit vergt wel extra financiële middelen alsmede de doorvoering van een aantal aanpassingen. Deze kunnen per productgroep verschillen. Voor de beoordeling van de uitvoerbaarheid van het toezicht op de afzonderlijke productgroepen verwijs ik evenals voor de beoordeling van de handhaafbaarheid naar de bijlagen 2 t/m 15.

Ik merk hierbij het volgende op.

Informatie-uitwisselingssysteem

Naast het Europese informatie-uitwisselingssysteem RAPEX wordt nu ook het Europese systeem ICSMS door de Europese markttoezichtverordening wettelijk verankerd, zij het dat er over de praktische uitvoering hiervan nog veel overleg wordt gevoerd tussen de lidstaten. Voor dit moment zijn hier dan ook geen financiële gevolgen aan verbonden en wacht ik het overleg van de lidstaten af.

Wat wel speelt is het feit dat de ILT beschikt over een eigen registratiesysteem (Holmes) en dat er geen koppeling mogelijk is met ICSMS. Dit betekent dat de nodige informatie dubbel moet worden geregistreerd. Verder is het analyseren van gegevens (nodig voor risicoanalyse en de uitvoering van risicogericht toezicht) vanuit ICSMS niet optimaal.

ILT
Omgeving en Dienstverlening
Netwerken leefomgeving en
wonen

Datum
2 september 2020

Ons kenmerk
ILT-2020/49150

Verhaal van toezichtkosten

Artikel 15 van Verordening 2019/1020 biedt op nationaal niveau de mogelijkheid om de door de markttoezichthouder gemaakte (toezicht)kosten ingeval van non-conformiteit te verhalen. In het wetsvoorstel is hierin niet voorzien. Ik beschouw dit als een gemiste kans en treedt hierover graag met u in overleg.

Douane

Verordening 2019/1020 maakt ook duidelijk dat de douane een belangrijke rol vervult; namelijk het weren van non-conforme producten. Als inspectie en douane goed weten samen te werken, voorkomt dat dat non-conforme en in potentie gevaarlijke producten überhaupt de Europese Unie binnen komen. Is de douane ook zodanig gepositioneerd?

Financiële gevolgen

Voor de afzonderlijke productgroepen zijn de financiële gevolgen in beeld gebracht. Ik verwijs hiervoor naar de bijlagen.

Ik constateer dat er over all voor de uitvoering van het toezicht een structurele extra capaciteit van 4,9 fte nodig is.

Verbindingsbureau

De Verordening 2019/1020 introduceert twee nieuwe instanties: op nationaal niveau een 'verbindingsbureau' en op Europees niveau een 'Unienetwerk voor productconformiteit'. Hoewel de 2019/1020 verlangt dat de lidstaten een verbindingsbureau aanwijzen (art 10 lid 3), is dit in het wetsvoorstel een 'PM'. Omdat de ILT op het merendeel van de onderliggende verordeningen/richtlijnen toeziet, is het een logische stap als de ILT het beheer van het 'verbindingsbureau' op zich neemt, gekoppeld aan deelname aan het 'Unienetwerk voor productconformiteit'.

Ik acht de zeggenschap van de ILT over het markttoezicht, zowel nationaal als op Europees niveau alsmede de inspraak in programma's, regelgeving en budgetten van belang.

De ILT wil dan ook in principe het beheer van dit bureau op zich nemen. Maar over de vergoeding van de gevolgen hiervan voor de capaciteit en overige financiële middelen dienen nog afspraken met u te worden gemaakt om deze rol op een goede wijze te kunnen vervullen. Wij zijn hierover nog in gesprek.

Graag ontvang ik uw reactie op deze HUF-toets alsmede de definitieve tekst van de wet- en regelgeving voorafgaand aan de inwerkingtreding.

Met vriendelijke groet,

De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport,

mr. J.A. van den Bos

ILT
Omgeving en Dienstverlening
Netwerken leefomgeving en
wonen

Datum
2 september 2020

Ons kenmerk
ILT-2020/49150